

Рудик Олександр Володимирович
*головний спеціаліст-інспектор відділу
державного архітектурно-будівельного контролю ТМР*

Сисюк Андрій Григорович
*головний спеціаліст надання адміністративних послуг –
інспектор відділу державного архітектурно-будівельного контролю ТМР*

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Сьогодні виникла необхідність у розробці та впровадженні в дію стратегії розвитку системи державного контролю у сфері містобудування в Україні, що здійснюється органами державного архітектурно-будівельного контролю. Цей документ має бути складовою стратегії розвитку будівельної галузі економіки України. Складовою стратегії розвитку системи державного контролю у сфері містобудування в Україні мають бути основні заходи з її виконання з визначенням відповідальних виконавців, термінів виконання та очікуваних результатів. Реалізація стратегії має здійснюватись шляхом розвитку механізмів державного архітектурно-будівельного контролю України.

Зокрема потрібно забезпечити поліпшення кадрової складової органів Державної архітектурно-будівельної інспекції (ДАБІ) України. Перш за все необхідно розробити та затвердити порядок заміщення вакантних посад в ДАБІ України та її територіальних підрозділах. Метою є призначення на посади в органи державного архітектурно-будівельного контролю найбільш досвідчених фахівців. Основним інструментом є незалежне комп'ютерне тестування. Основним завданням порядку є зменшення впливу людського фактору під час відбору кадрів, зокрема керівництва органів ДАБІ України та її територіальних органів.

Кваліфікаційні вимоги до осіб, які претендують на зайняття посад державних службовців в органах державного архітектурно-будівельного контролю України, окрім основних критеріїв, повинні мати фахові вимоги, зокрема вищу освіту в галузі будівництва (архітектура, будівництво, виробництво будівельних матеріалів) для посад головних державних інспекторів та керівників, заступників керівників підрозділів з контролю за будівництвом, вищу освіту в галузі юриспруденції для посадових осіб юридичних підрозділів. Керівники ДАБІ України, територіальних органів та їх заступники повинні мати вищу освіту з державного управління. Особи, що претендують на заміщення вакантних

посад в органи ДАБІ України, повинні мати стаж роботи за фахом або державної служби відповідно до рівня посад, на зайняття яких претендують.

Основними складовими порядку пересування по службі посадових осіб органів державного архітектурно-будівельного контролю має бути дієвий механізм кадрового резерву та механізм ротації керівних кадрів. Кадровий резерв має виконувати свою функцію, яка, на наш погляд, полягає в забезпеченні кар'єрного зростання посадових осіб залежно від результативності роботи, професійного досвіду, підвищення фахового рівня, особистих якостей. Ротація керівних кадрів (керівників та заступників керівників територіальних органів) має здійснюватися кожні п'ять років за наказом голови ДАБІ України з метою недопущення зрощування з бізнесом та зниження рівня корупційних ризиків.

Упровадження заходів з обміну практичним досвідом роботи між посадовими особами органів державного архітектурно-будівельного контролю регіонів з метою поліпшення практичних проблем підвищення професійного розвитку та покращення клімату в колективах та підняття рівня корпоративної культури. Ці заходи мають здійснюватись шляхом планування та проведення органами ДАБІ України з метою узагальнення та вироблення пропозицій щодо вирішення практичних проблем, які виникають під час здійснення державного архітектурно-будівельного контролю.

Необхідно розробити та впровадити порядок здійснення внутрішнього контролю в органах ДАБІ України. Внутрішній контроль має здійснюватись за виконанням розпорядчих документів, звернень, заходів інспекційного контролю та після інспекційного контролю, зі встановленням параметрів та механізмів контролю, встановленням відповідальності за порушення термінів та порядку здійснення внутрішнього контролю.

Оптимізувати Державну архітектурно-будівельну інспекція України можна шляхом повного структурного та господарського підпорядкування територіальних органів державного архітектурно-будівельного контролю Державній архітектурно-будівельній інспекції України. Ця система повинна мати горизонтальні та вертикальні зв'язки з діючим механізмом оскарження дій посадових осіб органів ДАБІ України у вищому органі. Оптимізація має здійснюватись завдяки внесенню змін до «Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію», затвердженого Указом Президента України. Водночас необхідно розробити порядок проведення

службових перевірок та притягнення до відповідальності посадових осіб, які допустили порушення в службовій діяльності.

У структурі органів державного контролю у сфері містобудування необхідно впровадити підрозділ контрольних перевірок ДАБІ України, розробити та затвердити положення про управління контрольних перевірок, згідно з яким основним завданням вказаного підрозділу мають бути перевірки поточної діяльності територіальних органів ДАБІ України та органів державної влади та місцевого самоврядування на предмет дотримання містобудівного законодавства та здійснення позапланових перевірок за зверненням центральних органів державної влади, правоохоронних органів вищого рівня (Генеральної Прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби Безпеки України та ін.).

Модернізувати структуру органів державного архітектурно-будівельного контролю можна також шляхом зменшення службовців територіальних органів, які виконують допоміжні функції, керівників проміжної ланки та збільшення кількості фахівців, які безпосередньо здійснюють державний контроль та юридичний супровід у територіальних органах ДАБІ України, що передбачає внесення змін до штатного розпису органів ДАБІ України. Оптимізація структури має здійснюватись комплексно з оптимізацією ДАБІ України.

Підвищення якості інспекційно-контрольних заходів. Упровадження обов'язковості перевірок на етапах будівництва, в тому числі попередньої та підсумкової перевірки, має здійснюватись шляхом внесення відповідних змін до законодавчих та нормативно-правових актів, розробки та впровадження регламенту проведення інспекційних перевірок. Перевірки об'єктів будівництва мають здійснюватися відповідно до етапів виконання будівельних робіт, залежно від категорії складності об'єкта будівництва. Регламент має деталізувати Порядок здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю» № 553 від 23.05.2011р. [1], в частині безпосереднього здійснення перевірок посадовими особами органів ДАБІ України. Кожен об'єкт повинен мати відповідну контрольну справу, в якій мають зберігатися всі матеріали перевірок. Має бути порядок оскарження результатів перевірки у вищого керівника, посадової особи, яка здійснила перевірку. Має бути передбачений розподіл функцій серед посадових осіб державного контролю у сфері містобудування, які

безпосередньо здійснюють заходи контролю залежно від категорії складності та з урахуванням принципу територіальності.

Розроблення та впровадження міжвідомчої інструкції із взаємодії органів ДАБІ України, Прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України щодо профілактики та протидії містобудівним правопорушенням має здійснюватися робочою групою, до складу якої входитимуть представники вищезазначених органів. Ця інструкція має передбачити порядок надання та обміну інформацією, шляхи комунікації посадових осіб указаних органів між собою, визначення відповідальних осіб з питань взаємодії. Інструкція має бути затверджена наказами ДАБІ України та вищезазначених правоохоронних органів.

Підвищення рівня мотивації державних службовців органів державного архітектурно-будівельного контролю здійснюється переважно завдяки поліпшенню ресурсної складової системи ДАБІ України. Розроблення та впровадження корпоративної символіки має здійснюватись наказами ДАБІ України, розширення переліку відзнак ДАБІ України - шляхом розроблення та впровадження положення про відзнаки ДАБІ України. Розроблення та впровадження порядку забезпечення службовим житлом службовців органів ДАБІ України, розроблення програми, створення службового житлового фонду та створення службового житлового фонду має здійснюватися поступово шляхом фінансування будівництва та придбання службового житла за рахунок державного бюджету.

Має бути розроблений та впроваджений порядок надання пільгових путівок для відпочинку службовців органів ДАБІ України та їх сімей. Впровадження порядку має відбуватися комплексно зі створенням санаторного фонду ДАБІ України, забезпечення пільгового відпочинку за рахунок часткового державного відшкодування вартості послуг з відпочинку.

Також потрібно запровадити в системі органів ДАБІ України підрозділ з питань профілактики та протидії корупції. Основним завданням підрозділу має бути профілактика та протидія корупційним злочинам, адміністративним корупційним порушенням зі сторони осіб, віднесених до суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення під час здійснення державного архітектурно-будівельного контролю. Цей підрозділ має взаємодіяти з правоохоронними органами стосовно профілактики та протидії корупції у сфері державного контролю щодо

містобудування. Підрозділу необхідно надати повноваження здійснювати службові перевірки за наказом голови або заступника голови ДАБІ України з питань запобігання та протидії корупції в системі державного архітектурно-будівельного контролю.

Наступним кроком є створення асоціації службовців органів державного архітектурно-будівельного контролю. Асоціація має створюватись як громадська організація шляхом організації та проведення установчої конференції службовців органів ДАБІ України, розробки та прийняття статуту, обрання голови, заступників та контрольної комісії, подальшого функціонування асоціації.

Поліпшення стану інформаційної політики та роз'яснювальної роботи щодо законного механізму виконання будівельних робіт у регіонах (профілактика містобудівних порушень) має впроваджуватись шляхом розроблення та впровадження регламенту з інформаційно-аналітичної роботи. Порядок має передбачати механізми проведення заходів з проведення семінарів-нарад, прес-конференцій, телевізійних виступів, висвітлення діяльності через офіційні сайти в мережі Інтернет, відповідальними за реалізацію інформаційної політики органів ДАБІ України мають бути інформаційно-аналітичні підрозділи. Водночас цей порядок має передбачати відповідальність за самовільну зміну цільового призначення введених в експлуатацію об'єктів будівництва.

Розробити та впровадити тимчасовий порядок укладання договору суперфіцію між органами місцевого самоврядування та співвласниками приміщень у багатоквартирних житлових будинках з метою оформлення дозвільних документів на виконання будівельних робіт у разі відсутності державних актів на право постійного користування в організаціях співвласників та в організаціях, що обслуговують багатоквартирні житлові будинки.

Упровадження стратегії розвитку системи державного контролю у сфері містобудування в Україні, що здійснюється органами державного архітектурно-будівельного контролю сприятиме підвищенню результативності механізмів державного архітектурно-будівельного контролю в Україні.

Впровадження запропонованих заходів дозволить поліпшити кадровий потенціал, вирішити завдання із забезпечення системи органів ДАБІ України та її територіальних підрозділів досвідченими висококваліфікованими фахівцями, поліпшити внутрішньоорганізаційні

комунікаційні зв'язки, створять дієвий інструмент із забезпечення дотримання внутрішньої виконавської дисципліни.

Література:

1. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю» № 553 від 23.05.2011р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/553-2011-%D0%BF> (дата звернення: 12.11.2019 р.).

Рудько Мар'яна Василівна
*провідний спеціаліст відділу
з формування виплат Управління соціальної політики ТМР*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НАДАННЯ ДОПОМОГИ СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ

Прагнення України увійти в Європейську співдружність країн видається складним без створення системи правових, організаційних та інших заходів державних і недержавних установ та організацій, що впливатимуть на соціальну стабільність суспільства і сприятимуть її підтриманню, створенню умов зростання добробуту населення, забезпечення гідного рівня та якості життя населення.

Процес поглиблення інтеграції у світове економічне співтовариство передбачає чимало суттєвих змін у системі управління державою як складової соціально-економічної системи, на основі ідеї сполучення економічної ефективності як результату дієвості ринкових сил та соціального компромісу. Наявність дійової, ефективної системи соціального захисту є свідомством рівня розвитку держави, його відповідності вимогам часу. Чим вищий рівень життя членів суспільства, тим більш розвинутим може вважатися суспільство, яке розвивається в межах ринкової економіки.

Таким чином, вивчення закордонного досвіду, як важливого аспекту визначення подальших шляхів розвитку, чи створення нового, більш досконалого механізму державного управління у сфері соціального обслуговування населення, що дасть змогу розглянути особливості соціально спрямованих заходів із захисту населення, які впроваджуються в інших країнах.